

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

**សារាចរណែនាំ
ស្តីពី**

**ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់
ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់
ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២៣**

តេឡេក្រាម ឯកសារមន្ត្រីសាធារណៈ
https://t.me/oa_channel

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ : ០៤៤ ព.ស.ណ.ន

សារាចរណែនាំ

ស្តីពី

ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣

១- សេចក្តីផ្តើម

១-មាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ បានចែងអំពីប្រតិទិនសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំជា ៣ ដំណាក់កាលគឺ៖ (១)-ដំណាក់កាលទី ១ គឺការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ចាប់ពីខែ មីនា ដល់ខែ ឧសភា, (២)-ដំណាក់កាលទី ២ គឺការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកា ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ខែ កញ្ញា និង (៣)-ដំណាក់កាលទី ៣ គឺការអនុម័តថវិកា ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ខែ ធ្នូ។ ដូចនេះ ផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣, រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវចេញសារាចរណែនាំស្តីពីការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣ ដើម្បីផ្តល់គោលការណ៍ណែនាំថ្មីៗសម្រាប់ជាមូលដ្ឋាន និងជាក្របខ័ណ្ឌនៃការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ របស់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដោយគ្របដណ្តប់ទាំងថវិកាមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលជាដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ព្រមទាំងថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ)។ ដូច្នេះ សារាចរណែនាំនេះនឹងដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌ និងវិធានការប្រមូលចំណូល, ការកំណត់អាទិភាពចំណាយតាមវិស័យ និងគោលការណ៍សំខាន់ៗសម្រាប់បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាគថវិកាដោយផ្អែកលើលទ្ធភាពជាក់ស្តែងនៃថវិកាជាតិ, អាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិការបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន នាឆ្នាំកន្លងមក។

២-ដោយឡែក ចំពោះការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់ដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវមានសារាចរណែនាំមួយផ្សេងទៀត ដែលត្រូវដាក់ចេញដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១១/០១១ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១, ដោយឈរលើមូលដ្ឋាន និងគោលការណ៍ដែលមានចែងនៅក្នុងសារាចរណែនាំនេះ ជាពិសេសគោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ និងគោលការណ៍នៃការវិភាគថវិកាដើម្បីចូលរួមបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូល, ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាគថវិកា និងស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តចំណាយ ទាំងកម្រិតបច្ចេកទេស និងកម្រិតប្រតិបត្តិការ ក្នុងគោលដៅរួមចំណែកកាត់បន្ថយឱនភាពថវិកា និងរក្សាអតិរេកសាច់ប្រាក់។

៣-ក្នុងឆ្នាំ ២០២១, ស្របគ្នានឹងការងើបឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ចសកល, សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាមានកំណើនឡើងវិញ ក្នុងអត្រាទាប ៣,០% ក្នុងឆ្នាំ ២០២១ បន្ទាប់ពីកំណើនអវិជ្ជមាន ៣,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០២០ ដែលគាំទ្រដោយ ការអនុវត្តវិធានការអន្តរាគមន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ការងើបឡើងវិញក្នុងល្បឿនលឿននៃវិស័យ ឧស្សាហកម្ម និងកំណើនល្អប្រសើរនៃវិស័យកសិកម្ម។ កំណើននេះបានធ្វើឱ្យ ផលស សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ ស្មើនឹង ១ ៦៥៩ ដុល្លារអាមេរិក និងអត្រាអតិផរណាជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំស្ថិតក្នុងរង្វង់ ២,៩% ខណៈដែលអត្រា ប្តូរប្រាក់ជាមធ្យមប្រមាណ ៤ ០៦៨ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក។ តាមការវាយតម្លៃជាមធ្យមបង្ហាញថា វិស័យ ឧស្សាហកម្មសម្រេចបានកំណើនល្អប្រសើរក្នុងអត្រា ៨,៦% ទោះបីជាទទួលរងការបន្ទប់បង្កាក់ពី “ព្រឹត្តិការណ៍ សហគមន៍ ២០ កុម្ភៈ” ដែលគាំទ្រដោយការងើបឡើងវិញនៃអនុវិស័យកាត់ដេរ និងការបន្តកំណើនល្អប្រសើរនៃ អនុវិស័យកម្មនុសាលមិនមែនកាត់ដេរ ស្របពេលដែលអនុវិស័យសំណង់ក៏បានងើបឡើងវិញ តែក្នុងល្បឿនយឺត។ ទន្ទឹមនេះ, វិស័យកសិកម្មក៏សម្រេចបានកំណើនល្អប្រសើរក្នុងអត្រា ១,១% ដែលរុញច្រានដោយកំណើនល្អ នៃអនុវិស័យដំណាំ និងចិញ្ចឹមសត្វ ក្នុងខណៈដែលអនុវិស័យនេសាទមានកំណើនធ្លាក់ចុះ។ ចំណែកឯ វិស័យ សេវាកម្មបន្តមានកំណើនអវិជ្ជមាន ១,៩% ដោយសារការបន្តធ្លាក់ចុះនៃអនុវិស័យសណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋាន។

៤-សម្រាប់ទិដ្ឋភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈវិញ, ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ បានបន្តដាក់សម្ពាធដល់ ថវិកាជាតិគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ជាក់ស្តែង, ការប្រមូលចំណូលក្នុងស្រុកសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២១ សម្រេចបានប្រមាណ ២០,៥៣% នៃ ផលស ពោលគឺមានការថយចុះប្រមាណ -៤,៦% ធៀបនឹងលទ្ធផលឆ្នាំ ២០២០ ដោយសារ ការបន្តអូសបន្លាយនៃវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ពិសេសព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍ ២០ កុម្ភៈ ស្របពេលដែលរាជរដ្ឋាភិបាល បន្តអនុគ្រោះពន្ធ និងកាតព្វកិច្ចមិនមែនសារពើពន្ធដល់វិស័យមួយចំនួនដែលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីវិបត្តិនេះ។ ចំពោះការអនុវត្តចំណាយក្នុងឆ្នាំ ២០២១ វិញ គឺមានទំហំធំឡើងដល់ទៅ ៣១,៥៩% នៃ ផលស សមាមាត្រ នឹង ១០៩,០% នៃច្បាប់ថវិកា ពោលគឺកើនឡើង ១១,១% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០២០។ ជាលទ្ធផល, ជាមួយនឹង ការកើនឡើងនូវចំណាយអន្តរាគមន៍យ៉ាងគំហុក ខណៈដែលចំណូលមានការធ្លាក់ចុះ, ឱនភាពថវិកាក្នុងឆ្នាំ ២០២១ បានកើនឡើងខ្ពស់រហូតដល់ទៅ -១១,០៦% នៃ ផលស ។

៥-ដោយឡែក សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២២, ស្របគ្នានឹងនិន្នាការកើនឡើងនៃសេដ្ឋកិច្ចសកល, សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ត្រូវបានរំពឹងទុកថានឹងបន្តនិន្នាការកើនឡើងក្នុងអត្រា ៥,៤% ដែលបន្តគាំទ្រដោយភាពល្អប្រសើរនៃតម្រូវការ សកល ទោះបីជារងការប៉ះទង្គិចពីការផ្ទុះឡើងនៃសង្គ្រាមរវាងរុស្ស៊ី និងអ៊ុយក្រែន។ សង្គ្រាមនេះ បានបង្ក ផលប៉ះពាល់ដោយប្រយោលដល់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា តាមរយៈការកើនឡើងថ្លៃទំនិញគ្រប់ប្រភេទ ពិសេសប្រេងឥន្ធនៈ និងវត្ថុធាតុដើមកសិកម្ម រួមមាន ដី និងថ្នាំសម្រាប់សត្វល្អិត ជាដើម។ ទន្ទឹមនេះ, ការកើនឡើងថ្លៃជារួម បានបង្ក ផលប៉ះពាល់ដល់សកម្មភាពចាយវាយ និងការប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក ក៏ដូចជាជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, ផលប៉ះពាល់នៃសង្គ្រាមនេះមកលើសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាគឺមានទំហំតូច ដោយហេតុថាទំនាក់ទំនង សេដ្ឋកិច្ចដោយផ្ទាល់រវាងកម្ពុជាជាមួយនឹងប្រទេសជម្លោះទាំងពីរមានកម្រិតទាប ដែលត្រូវបានប៉ះប៉ូវមកវិញមួយ ផ្នែកធំដោយការសម្រេចបាននូវអត្រាខ្ពស់នៃការចាក់វ៉ាក់សាំងកូវីដ-១៩ ដែលបានធ្វើឱ្យកម្ពុជាបង្កើតបាននូវ **ភាពស្ថិតស្ថេរ** ជាមូលដ្ឋានសំខាន់សម្រាប់ការបើកប្រទេសឡើងវិញ និងបានអនុញ្ញាតឱ្យសកម្មភាព សេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុកចាប់ផ្តើមវិលត្រឡប់ទៅរកប្រក្រតីភាពវិញ។

៦-ដូចនេះ ឆ្នាំ ២០២៣ ដែលជាឆ្នាំចុងអាណត្តិនៃរាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៦ នៃរដ្ឋសភា និងក្នុងបរិបទនៃការគិតគូរស្តារកំណើនសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការសម្របខ្លួនទៅនឹងប្រក្រតីភាពថ្មី (new normal) ព្រមជាមួយនឹងភាពធូរស្រាលនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ បន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំងត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងទូលំទូលាយពេញផ្ទៃប្រទេស, ទាមទារឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងការដាក់ចេញ និងអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវវិធានការអន្តរាគមន៍សមស្រប និងទាន់ពេលវេលា ដោយបោះជំហានលើគន្លងអភិវឌ្ឍន៍ថ្មី ផ្សារភ្ជាប់នឹងការផ្លាស់ប្តូរនិម្មាបនកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្មសកល និងបន្តគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់នៃការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩ និងការកែទម្រង់ជាវចនាសម្ព័ន្ធដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅសម្រេចបាននូវភាពធន់នឹងវិបត្តិដោយផ្ដោតសំខាន់លើ៖ (១)-ការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នប្រកបដោយឆន្ទៈនយោបាយខ្ពស់ក្នុងទិសដៅជំរុញការកែទម្រង់ជាវចនាសម្ព័ន្ធ និងកសាងប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលសាធារណៈមួយដែលកាន់តែស្អាតស្អំ, ឆ្លាតវៃ និងមានសមត្ថភាពខ្លាំងពូកែ, (២)-ការពន្លឿនការធ្វើពិពិធកម្មមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចដែលតូចចង្អៀត និងបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែង ដោយការធ្វើបរិវត្តកម្មឌីជីថល, ការគាំទ្រនិងផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់អាជីវកម្មក្នុងស្រុក, ការបង្កបរិយាកាសងាយស្រួលដល់ការធ្វើធុរកិច្ច, ការកែលម្អកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម, ការបន្តតម្រង់ទិសធនធានឱ្យកាន់តែចំគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍នៃវិស័យជំរុញកំណើនជាអាទិភាព និង (៣)-ការកសាងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមរឹងមាំ និងប្រព័ន្ធសុខាភិបាលប្រកបដោយគុណភាព និងមានភាពឆ្លើយតបខ្ពស់។

ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣ ដូចខាងក្រោម៖

២- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ ២០២៣

២.១- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០២៣

៧-សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣, សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាត្រូវបានព្យាករថានឹងសម្រេចបានអត្រាកំណើន ក្នុងរង្វង់ ៦,៦% ដោយសារការរំពឹងទុកការបន្តនិរន្តរភាពប្រសើរនៃតម្រូវការសកល និងទំនុកចិត្តវិនិយោគ ស្របពេលដែលវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ មានភាពស្រាកស្រាន្ត និងអាចគ្រប់គ្រងបាន។ ទន្ទឹមនេះ, “ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីស្តារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្នុងការរស់នៅជាមួយកូវីដ-១៩ តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២១-២០២៣” នឹងបន្តរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជំរុញ និងការបង្កើនតម្លៃបន្ថែមទៀត ដល់អនុវិស័យជំរុញកំណើនដែលមានស្រាប់ ក៏ដូចជាលើកកម្ពស់អនុវិស័យសក្តានុពល ដែលជាចន្លោះកំណើនថ្មី រួមមានអនុវិស័យកម្មន្តសាលមិនមែនកាត់ដេរ និងអនុវិស័យគមនាគមន៍ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍវិស័យសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម។ ជាមួយគ្នានេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានគិតគូរបង្កើនកញ្ចប់អន្តរាគមន៍ ជាពិសេសផ្នែកសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីជួយកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ពីការកើនឡើងអតិផរណា និងការបង្កើនការវិនិយោគក្នុងស្រុក ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងបង្កើតការងារជូនប្រជាជនផងដែរ។ ផ្នែកលើសមិទ្ធកម្មខាងលើនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ត្រូវបានគាំទ្រដោយ៖

- វិស័យកសិកម្ម ត្រូវបានព្យាករថានឹងសម្រេចបានកំណើនក្នុងរង្វង់ ១,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារកំណើនរឹងមាំនៃអនុវិស័យចិញ្ចឹមសត្វ និងអនុវិស័យដំណាំ ស្របពេលដែលអនុវិស័យនេសាទរំពឹងថានឹងបន្តងើបឡើងវិញសន្សឹមៗ។ អនុវិស័យចិញ្ចឹមសត្វ ត្រូវបានព្យាករថានឹងបន្តរក្សាបានកំណើនល្អប្រសើរក្នុងរង្វង់

១,០% សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារការរំពឹងទុកនូវកំណើនផលិតកម្មចិញ្ចឹមសត្វ ពិសេសផលិតកម្មជ្រូក ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការបន្តកើនឡើងនៃតម្រូវការក្នុងស្រុក គួបផ្សំនឹងវិធានការអន្តរាគមន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងការអនុវត្តគម្រោងរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា។ ចំណែកឯ អនុវិស័យដំណាំ ត្រូវបាន ព្យាករណ៍ថានឹងមានកំណើន ១,៦% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារការរំពឹងទុកនូវកំណើននៃការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម ពិសេសដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្ម ដែលនឹងបន្តជំរុញដោយកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី រួមមាន “កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីកម្ពុជា-ចិន”, “កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីកម្ពុជា-កូរ៉េ” និង “កិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយតំបន់ (RCEP)” ជាដើម គួបផ្សំនឹងការបង្កើនការវិនិយោគរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេសការបន្តផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធសម្រាប់ការនាំចូលវត្ថុធាតុដើមកសិកម្ម និងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្នុងការជំរុញផលិតកម្មក្នុងស្រុក។ អនុវិស័យនេសាទ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងងើបឡើងវិញក្នុងអត្រា ០,៦% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ក្រោមការរំពឹងទុកនូវការកើនឡើងសន្សឹមៗនៃផលចាប់ត្រីទឹកសាប និងផលិតកម្មវារីវប្បកម្ម ដោយសារការអនុវត្តវិធានការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។ *ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, វិស័យកសិកម្មជារួម នៅបន្តជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនសម្រាប់ កំណើនទាបនៃផលិតភាពដី និងផលិតភាពពលកម្ម, ថ្លៃដើមផលិតកម្មខ្ពស់, ភាពមានកម្រិតនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រ, ភាពទន់ខ្សោយនៃការធ្វើពាណិជ្ជបរិយាកាស និងពិពិធកម្មកសិកម្ម, និងកង្វះការវិនិយោគលើការកែច្នៃផលិតផលកសិកម្មឱ្យអស់ពីសក្តានុពល ដើម្បីទាញយកតម្លៃបន្ថែម។*

• វិស័យឧស្សាហកម្ម ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងបន្តនិរន្តរភាពកើនឡើងក្នុងអត្រា ៩,២% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដែលកំពុងវិលត្រឡប់មករកនិរន្តរភាពកំណើនមុនពេលវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលគាំទ្រដោយការបន្តភាពល្អប្រសើរនៃតម្រូវការខាងក្រៅ ដែលនឹងបន្តជំរុញកំណើននៃអនុវិស័យកាត់ដេរ និងកម្មន្តសាលមិនមែនកាត់ដេរ ក្នុងខណៈដែលអនុវិស័យសំណង់ត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តងើបឡើងក្នុងល្បឿនយឺត ដោយសារការងើបឡើងវិញសន្សឹមៗនៃរំហូរទុនវិនិយោគ។ អនុវិស័យកាត់ដេរ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងបន្តសម្រេចបានកំណើនរឹងមាំក្នុងអត្រា ៨,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដែលគាំទ្រដោយស្ថិរភាពនៃកត្តាក្នុងស្រុកដែលសម្រេចបានតាមរយៈអត្រាចាក់វ៉ាក់សាំងខ្ពស់របស់កម្ពុជានិយោជិត, ភាពល្អប្រសើរនៃកត្តាខាងក្រៅ ជាពិសេសការរំពឹងទុកនូវការបន្តកើនឡើងតម្រូវការពីទីផ្សារសហរដ្ឋអាមេរិក និងសហភាពអឺរ៉ុប និងការបន្តទទួលបានការបង្វែរការបញ្ជាទិញពីប្រទេសក្នុងតំបន់ ជាពិសេសប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា។ អនុវិស័យកម្មន្តសាលមិនមែនកាត់ដេរ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងបន្តសម្រេចបានកំណើនល្អប្រសើរក្នុងរង្វង់ ១៣,៣% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដែលគាំទ្រដោយភាពល្អប្រសើរនៃតម្រូវការខាងក្រៅ ពិសេសទីផ្សារសហរដ្ឋអាមេរិក ស្របជាមួយនឹងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី រួមមាន៖ កិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយតំបន់, កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីកម្ពុជា-ចិន, និងកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីកម្ពុជា-កូរ៉េ, ព្រមទាំងការអនុវត្ត “ច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា”។ អនុវិស័យសំណង់ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងបន្តងើបឡើងវិញក្នុងអត្រា ៧,២% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារការរំពឹងទុកនូវការងើបឡើងវិញនៃរំហូរវិនិយោគទុនពីបរទេស សម្រាប់សំណង់បម្រើឱ្យវិស័យទេសចរណ៍ និងពាណិជ្ជកម្ម ខណៈដែលសំណង់លំនៅឋានថ្លៃទាប និងមធ្យម រំពឹងថានៅបន្តរក្សាកំណើនល្អប្រសើរ ដោយសារការកើនឡើងនៃតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការរៀបចំគ្រួសារ ស្របគ្នានឹងនិរន្តរភាពនៃការកើនឡើងការវិនិយោគក្នុងស្រុក។ *ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, វិស័យឧស្សាហកម្មជារួម នៅបន្តជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ក្នុងនោះ ការកើនឡើងនូវការប្រកួតប្រជែងពីប្រទេសជិតខាង, ការបាត់បង់នូវការបង្វែរការបញ្ជាទិញ, ភាពមិនប្រាកដប្រជានៃប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធ និងភាពមានកម្រិតនៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាក្នុងផលិតកម្ម សម្រាប់អនុវិស័យកាត់ដេរ។ ចំពោះអនុវិស័យកម្មន្តសាលមិនមែន*

កាត់ដេរវិញ ក៏ជួបបញ្ហាជាចនាសម្ព័ន្ធមួយចំនួន រួមមាន៖ បញ្ហាកង្វះវត្ថុធាតុដើមក្នុងស្រុក, កង្វះកម្លាំងពលកម្ម, ជំនាញបច្ចេកទេស, ថ្លៃអគ្គិសនីខ្ពស់, កង្វះប្រភេទអាជីវកម្មធុនតូចនិងមធ្យម (Missing Middle), និងភាពមានកម្រិត ក្នុងការតភ្ជាប់ទៅនឹងខ្សែប្រាក់តម្លៃក្នុងតំបន់។ ទន្ទឹមនេះ ការបន្តកើនឡើងខ្ពស់នៃឥណទានផ្តល់ទៅវិស័យសំណង់ ក្នុងស្រុក គឺជាហានិភ័យមួយសម្រាប់អនុវិស័យសំណង់ និងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូលផងដែរ។

• វិស័យសេវាកម្ម ត្រូវបានព្យាករថានឹងងើបឡើងវិញជាសន្សឹមៗក្នុងអត្រា ៦,៦% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារការងើបឡើងវិញនៃអនុវិស័យសណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋាន និងការបន្តនិន្នាការកើនឡើងនៃអនុវិស័យ គាំទ្រផ្សេងៗទៀត រួមមាន៖ អនុវិស័យលក់ដុំ-រាយ, អនុវិស័យអចលនទ្រព្យ និងអនុវិស័យដឹកជញ្ជូន និង គមនាគមន៍។ អនុវិស័យសណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋាន ត្រូវបានព្យាករថានឹងងើបឡើងវិញក្នុងអត្រា ២៣,៤% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារការរំពឹងទុកនូវការងើបឡើងវិញនៃភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងល្បឿនយឺត ក្នុងខណៈដែលចំនួនភ្ញៀវទេសចរជាតិ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងងើបឡើងវិញក្នុងល្បឿនមួយលឿនជាង ដោយសារ ការបង្កើតបាននូវភាពសុវត្ថិភាពសហគមន៍ ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យសកម្មភាពសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ដំណើរការឡើងវិញ និង ត្រលប់ទៅរកនិន្នាការធម្មតាក្នុងគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី។ អនុវិស័យលក់ដុំ-រាយ ត្រូវបានព្យាករថានឹងបន្តសម្រេចបាន កំណើនក្នុងអត្រា ៦,៧% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារការងើបឡើងវិញជាបណ្តើរៗនៃអនុវិស័យដែលជាប្រភព ចំណូលរបស់ប្រជាជន។ អនុវិស័យអចលនទ្រព្យ ត្រូវបានព្យាករថានឹងបន្តងើបឡើងវិញក្នុងអត្រា ៥,២% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារការរំពឹងទុកនូវការងើបឡើងវិញនៃសកម្មភាពទិញ-លក់ និងជួលអចលនទ្រព្យថ្លៃខ្ពស់ រួមមាន៖ ខុនដូ និងអាជ្ញាធិបរិស្ថាន ស្របពេលដែលការវិនិយោគ និងតម្រូវការក្នុងស្រុកលើអចលនទ្រព្យផ្នែកលំនៅឋានថ្លៃ ទាប និងមធ្យម ត្រូវបានរំពឹងទុកថានៅបន្តរក្សាកំណើនល្អ។ អនុវិស័យដឹកជញ្ជូន និងគមនាគមន៍ ត្រូវបាន ព្យាករថានឹងបន្តនិន្នាការកើនឡើងក្នុងអត្រា ៧,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារការបន្តងើបឡើងវិញជាបណ្តើរៗ នៃសកម្មភាពដឹកជញ្ជូន ខណៈដែលការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឌីជីថលមានការកើនឡើង ស្របទៅនឹងនិន្នាការនៃ ការផ្លាស់ប្តូរតិរិយាបថរស់នៅរបស់ប្រជាជន និងសកម្មភាពអាជីវកម្មក្នុងគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, វិស័យសេវាកម្មជារួម នឹងជួបបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ក្នុងនោះ៖ (១)-អនុវិស័យសណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋាន ជួបប្រឈមនឹង៖ ភាពមានកម្រិតនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត, សមត្ថភាពស្ថាប័ន និងការធ្វើពិពិធកម្មគោលដៅ, ផលិតផល និងសេវាទេសចរណ៍ ព្រមទាំងការបាត់បង់តម្លៃបន្ថែមសេដ្ឋកិច្ច ដោយសារភាពមានកម្រិតនៃឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្មគាំទ្រ, (២)-អនុវិស័យលក់ដុំ-រាយ អាចប្រឈមនឹងភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់ រួមមាន៖ ការវិវត្តនៃវ៉ិសបំប្លែងខ្លួនថ្មី និងការបន្តកើនឡើងថ្លៃ ដែលអាចបន្តដាក់សម្ពាធដល់អាជីវកម្មក្នុងស្រុក និង ប៉ះពាល់ដល់សកម្មភាពប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក, (៣)-អនុវិស័យអចលនទ្រព្យ នៅតែប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់ ស្រដៀងគ្នាទៅនឹងអនុវិស័យសំណង់ ដោយហេតុថាអនុវិស័យអចលនទ្រព្យមានទំនាក់ទំនងខ្ពស់ជាមួយនឹង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុក្នុងនិងក្រៅប្រព័ន្ធធនាគារ (កម្ចីផ្តល់ដោយក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍន៍) និង (៤)-អនុវិស័យដឹកជញ្ជូន និងគមនាគមន៍ ក៏បន្តជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន រួមមាន ភាពទន់ខ្សោយនៃប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូន និងឡូជីស្ទិក ខណៈដែលថ្លៃសេវាអ៊ីនធឺណិតនៅមានកម្រិតខ្ពស់ ធៀបនឹងប្រទេសក្នុងតំបន់។

• ក្នុងឆ្នាំ ២០២២, អតិផរណាត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាអាចកើនឡើងក្នុងរង្វង់ ៥,០% ដោយសារការកើនឡើង ខ្ពស់នៃថ្លៃប្រេងអន្តរជាតិ និងថ្លៃទំនិញផ្សេងៗទៀត បណ្តាលមកពីសង្គ្រាមរវាងរុស្ស៊ី និងអ៊ុយក្រែន។ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣, អតិផរណាត្រូវបានរំពឹងថានឹងថយចុះមកវិញក្នុងរង្វង់ ២,៥% ដោយសារការរំពឹងទុកនូវការវិលត្រឡប់ ទៅរកប្រក្រតីភាពវិញនៃថ្លៃប្រេង និងទំនិញផ្សេងៗទៀត ក៏ដូចជាសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។ អត្រាប្តូរប្រាក់រំពឹងថានឹង

ស្ថិតក្នុងរង្វង់ជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំប្រមាណ ៤ ០៦៥ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ និងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយសារអន្តរាគមន៍របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃ និងទំនុកចិត្តពីសាធារណជនលើការ ប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល ។

• ឱនភាពគណនីចរន្ត (រួមបញ្ចូលបង្វែរ) ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថានឹងរួមតូចមកវិញ ក្នុងទំហំប្រមាណ ២៦,៤% នៃ ផសស ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ធៀបនឹង ៤៥,៤% នៃ ផសស ឆ្នាំ ២០២១ ក្រោមការរំពឹងទុកនូវ ការត្រឡប់ទៅរកប្រក្រតីភាពនៃសមតុល្យពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងខណៈដែលចំណូលពីភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិ និង ប្រាក់បញ្ញើពីក្រៅប្រទេស (remittance) ក៏ត្រូវបានរំពឹងថានឹងងើបឡើងវិញសន្សឹមៗ ស្របតាមភាពស្រាកស្រាន្តនៃ ស្ថានភាពនៃវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ជាបណ្តើរៗ។ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣, ឱនភាពគណនីចរន្តរំពឹងថានឹងបន្តរួមតូច ក្នុងរង្វង់ប្រមាណ ១៤,១% នៃ ផសស ដោយសារការរំពឹងទុកនូវការបន្តកើនឡើងនៃការនាំចេញ និងការបន្ត និន្នាការងើបឡើងនៃចំណូលពីភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិ។ ជាមួយគ្នានេះ, រហូរវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២២ និងឆ្នាំ ២០២៣ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងងើបឡើងក្នុងរង្វង់ ១២,០% នៃ ផសស និង ១១,៦% នៃ ផសស រៀងគ្នា ដោយសារការបន្តកើនឡើងនូវទំនុកចិត្តវិនិយោគ ជាមួយនឹងបរិយាកាសកាន់តែអំណោយផលរបស់ កម្ពុជា ក្នុងបរិការណ៍នៃការផ្លាស់ប្តូរកាន់តែលឿននូវខ្សែប្រាក់ផលិតកម្ម និងផ្គត់ផ្គង់ តំបន់ និងសកល ស្របពេល ដែលវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ មានភាពស្រាកស្រាន្ត។ ជាលទ្ធផល, ទុនបម្រុងអន្តរជាតិសរុបត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្ត កើនឡើងដល់ ២១ ២៧១ និង ២២ ១៥៥ លានដុល្លារអាមេរិក ដែលធានាការនាំចូលបានប្រមាណ ៧,៧ និង ៧,៦ ខែ ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ និងឆ្នាំ ២០២៣ រៀងគ្នា។

៨-ជារួម ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០២៣ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងបរិបទនៃ ការគិតគូរសម្រេចឱ្យបាននូវការរក្សាលំនឹង និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងលើកកម្ពស់ជីវភាពរបស់ប្រជាជន ក្នុងការរស់ជាមួយកូវីដ-១៩ តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី។ ជាក់ស្តែង ក្របខ័ណ្ឌនេះ មានគោលដៅគាំទ្រការជំរុញ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចឱ្យសម្រេចបានក្នុងរង្វង់ ៦,៦% ជាមួយនឹងអត្រាអតិផរណាទាបដែលអាចគ្រប់គ្រងបានក្នុង រង្វង់អត្រាប្រមាណ ២,៥% និងស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ក្នុងរង្វង់ ៤ ០៦៥ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក។

២.២- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិកាឆ្នាំ ២០២៣

៩-ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ ដែលជាឆ្នាំចុងក្រោយនៃ នីតិកាលទី៦ នៃរដ្ឋសភា មានចរិតជា **ថវិកាវិភាគអម្បិចគោលដៅ** ត្រូវបានរៀបចំដោយឈរលើមូលដ្ឋាន នៃក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ និងដោយផ្តល់**អាទិភាពទី១ ដល់ មនុស្ស** និងការសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗ ស្របតាមរបៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានចែងក្នុង“យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤”, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣ និងជាពិសេសក្នុង “ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីស្តារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច កម្ពុជាក្នុងការរស់នៅជាមួយកូវីដ-១៩ តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មីសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១-២០២៣”។ ក្នុងន័យនេះ ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ ២០២៣ មានគោលបំណងសំខាន់ៗ ដូចតទៅ៖

- បន្តពង្រឹងសន្តិភាព, ស្ថិរភាពនយោបាយ, សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ;
- បន្តធានាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុង រយៈពេលមធ្យមប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន;

- បន្តស្ដារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឱ្យត្រឡប់ទៅរកកំណើនសក្ដានុពល តាមរយៈការបន្តអនុវត្ត ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីស្ដារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្នុងការរស់នៅជាមួយ កូវីដ-១៩ តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២១-២០២៣,
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធសុខាភិបាល និងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ដើម្បីលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពសង្គម និងកសាងភាពធន់នៃសង្គមកម្ពុជា ដែលអាចឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះអាសន្ន ដែលអាចកើតមាន ជាយថាហេតុ,
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ដោយការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាល ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេសគ្រប់កម្រិត ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ពលករជំនាញ ប្រកបដោយផលិតភាព ខ្ពស់ ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការទីផ្សារ,
- ដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ព្រមទាំងប្រាក់ឧបត្ថម្ភ មន្ត្រីនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងកម្រិតសមស្រប ដើម្បីលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ ព្រមទាំងពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងគុណភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ,
- ដំឡើងប្រាក់សោធន និង កាត់បន្ថយគម្លាតនៃប្រាក់សោធនរវាងអ្នកចូលនិវត្តន៍ចាស់ និងថ្មី ជូនដល់ អតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងអតីតកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ,
- បន្តជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ, កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, កម្មវិធីកែទម្រង់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងកម្មវិធីកំណែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធ,
- ជំរុញការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធខ្ទីរដីថ្នល់ និងការអភិវឌ្ឍបែតង សំដៅជំរុញការតភ្ជាប់ ក្នុងសេដ្ឋកិច្ច, គាំទ្រការធ្វើបរិវត្តកម្មខ្ទីរដីថ្នល់ និងអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព,
- បន្តគាំទ្រការអភិវឌ្ឍនៃសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម តាមរយៈការពង្រឹងការអនុវត្ត ច្បាប់ស្តីពី វិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ការដាក់ចេញវិធានការលើកទឹកចិត្តជាក់លាក់ និងការកែលម្អ បរិយាកាសធុរកិច្ច ។
- ធានាជោគជ័យនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រអាណត្តិទី ៧ និងការធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះ រៀបចំការប្រកួតកីឡាអាស៊ីអាគ្នេយ៍លើកទី ៣២ និងអាស៊ានប៉ារ៉ាហ្គេមលើកទី ១២ ឆ្នាំ ២០២៣ ព្រមទាំងការត្រៀមសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកព្រឹទ្ធសភានីតិកាលទី ៥។

១០-ក្នុងបរិបទ និងទស្សនៈវិស័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងក្នុងទិសដៅសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងនៃ ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ក្របខ័ណ្ឌថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ រួមជាមួយនឹងវិធានការគោលនយោបាយជាក់លាក់ ទាំងផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣ ដូចខាងក្រោម៖

២.២.១- ក្របខ័ណ្ឌចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០២៣

១១-គម្រោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ចំណូលសរុបក្នុងប្រទេសថវិការដ្ឋសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣ គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ២១,៨៩% នៃ ផសស គឺ កើនឡើង ០,៦២ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផសស ឬកើនឡើង ១២,៣% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ ២០២២ (ហៅកាត់ថា ច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២) ក្នុងនោះ៖

- ចំណូលចរន្តថវិការដ្ឋត្រូវសម្រេចឱ្យបានប្រមាណ ២១,៦៤% នៃ ផសស គឺកើនឡើង ១,៤៥ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផសស ឬកើនឡើង ១៧,០% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២។ ចំណូលពីអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា ត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ៨,៤៨% នៃ ផសស គឺថយចុះ ០,១៦ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផសស ឬកើនឡើង ៧,១% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២, ចំណូលពីអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ១១,០% នៃ ផសស គឺកើនឡើង ១,៥ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផសស ឬកើនឡើង ២៦,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២, និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ២,១៦% នៃ ផសស គឺកើនឡើង ០,១០ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផសស ឬកើនឡើង ១៤,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២។

- ចំណូលមូលធនក្នុងប្រទេស ត្រូវសម្រេចឱ្យបាន ០,២៥% នៃ ផសស គឺថយចុះ ៧៤,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២។

- ចំណែកឯ ចំណូលមូលធនដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ៤,៧០% នៃ ផសស គឺថយចុះ ០,១៣ ពិន្ទុភាគរយ នៃ ផសស ឬកើនឡើង ៦,២% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២ ហើយមូលនិធិទ្រទ្រង់ថវិកាគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ០,៩៨% នៃ ផសស។

១២-ដើម្បីសម្រេចគោលដៅចំណូលសរុបខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការជំរុញ និងពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងមុតស្រួច ទាំងតាមវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយ ក្នុងគោលដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូល ក្នុងផ្នែកគយនិងរដ្ឋាករ ផ្នែកពន្ធដារ និងផ្នែកមិនមែនសារពើពន្ធ។

ក.១- ផ្នែកចំណូលពន្ធដារ

១៣-វិធានការគន្លឹះសម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពនៃអាជីវកម្មក្នុងស្រុក និងរក្សាចីរភាពកំណើនចំណូល ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តដោយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ រួមមាន៖

- បន្តអនុវត្តគោលនយោបាយលើកទឹកចិត្តនានានិងដាក់ចេញនូវវិធានការចាំបាច់បន្ថែមទៀតដល់វិស័យដែលបន្តរងផលប៉ះពាល់ពីវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩,
- ពង្រឹងការប្រមូលចំណូលតាមវិស័យដែលនៅមានសក្តានុពល ដូចជា វិស័យសំណង់, វិស័យទូរគមនាគមន៍, វិស័យរ៉ែ, វិស័យផលិតស្រាបៀរ, ភេសជ្ជៈ និងថ្នាំជក់ ជាដើម,
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលពាក់ព័ន្ធនឹងអចលនទ្រព្យ ដោយធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានអចលនទ្រព្យ, ពង្រឹងអនុលោមភាពនៃការបង់ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់, និង ពង្រឹងការបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រា ចំពោះការលក់ ឬផ្ទេរសិទ្ធិភាគហ៊ុននៅក្នុងកិច្ចសន្យាជួលកោះ, តំបន់ឆ្នេរ និងតំបន់រមណីយដ្ឋាននានា,
- ពង្រឹងការប្រមូលចំណូលពន្ធ ជាពិសេសអាករលើតម្លៃបន្ថែម លើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថល ឬសេវាឌីជីថល ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក,
- បន្តកែលម្អ និងធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនូវមុខងារស្នូលទាំង ៣ រួមមាន E-registration, E-filling, និង E-payment ដោយប្រើប្រាស់ថ្នាលបច្ចេកវិទ្យារួម ដែលមានភាពប្រឡាក់ក្រឡា, ស្វ័យប្រវត្តិកម្មពេញលេញ និង ផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អ្នកជាប់ពន្ធ, និង
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានសហគ្រាសដែលជំពាក់បំណុលពន្ធ និងពង្រឹងយន្តការតាមដាន និងតឹងទារបំណុលពន្ធ ។

ក.២- ផ្នែកចំណូលគយ និងរដ្ឋាករ

១៤-វិធានការគន្លឹះ ដែលគ្រោងនឹងដាក់ឱ្យអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដោយអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា នឹងផ្តោតលើគោលដៅជាអាទិភាព ដូចខាងក្រោម ៖

- បន្តអនុវត្តវិធានការលើកទឹកចិត្តពន្ធគយ ព្រមទាំងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវវិធានការបន្ថែម ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេសសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម,
- កែលម្អគោលនយោបាយពន្ធ និងអាករ សម្រាប់វិស័យអាទិភាព និងមុខទំនិញនានាឱ្យស្របតាមតម្រូវការចាំបាច់ និងការវិវឌ្ឍនៃមុខទំនិញទាំងនោះ,
- បន្តធ្វើសាមញ្ញកម្ម និងទំនើបកម្មនីតិវិធីគយ និងកិច្ចប្រតិបត្តិការគយផ្សេងទៀត ស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ សំដៅបង្កើនគុណភាពនៃការផ្តល់សេវា និងភាពពេញចិត្តរបស់ធុរជន,
- បន្តបង្កើនចំនួនធុរជនមានអនុលោមភាពខ្ពស់ និងជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចមានការអនុញ្ញាត (Authorized Economic Operator- AEO), និង
- ពង្រីកវិសាលភាពនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធបញ្ជាតែមួយជាតិ ឈានទៅដំណាក់កាលទី ៣ និងតភ្ជាប់បញ្ជាតែមួយជាតិកម្ពុជាទៅនឹងបញ្ជាតែមួយអាស៊ាន។

ក.៣- ផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

១៥-ដើម្បីបន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងប្រមូលចំណូលពីប្រភពដែលមានសក្តានុពល, វិធានការគន្លឹះចាំបាច់ត្រូវបន្តអនុវត្ត រួមមាន៖

- ជំរុញការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា ពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ,
- ជំរុញការដាក់ឱ្យអនុវត្ត និងពង្រីកវិសាលភាពប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើកណ្តាទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ (SARMIS) នៅរដ្ឋបាល ក្រុង ស្រុក ឃុំ សង្កាត់,
- ជំរុញការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលពីឈ្នួលដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ដោយផ្អែកលើទំហំក្នុងកិច្ចសន្យាស្របតាមគោលការណ៍អនុញ្ញាតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល,
- ជំរុញការបង់ចំណូលដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងធនធានរ៉ែ តាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក និងបង់ប្រាក់រំដោះឱ្យបានទៀងទាត់ ដោយមានការធ្វើអធិការកិច្ច ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងពិនិត្យកែសម្រួលអត្រាសូយសារលើតម្លៃធនធានរ៉ែ និងនីតិវិធីបង់សូយសារ,
- បន្តតាមដាន និង គ្រប់គ្រងចំណូលពីការជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ តាមរយៈការពិនិត្យលើកិច្ចសន្យាជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ជាមួយក្រសួងសាមី និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ, និង
- ពង្រឹងយន្តការគណៈកម្មការអន្តរក្រសួង ដើម្បីទប់ស្កាត់កុំឱ្យមានបំណុលថ្មី និងពង្រឹងការតឹងទារបំណុល។

២.២.២- ក្របខ័ណ្ឌចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៣

១៦-ក្នុងការត្រៀមខ្លួនឱ្យបានរួចរាល់ឆ្លើយតបទៅនឹងហានិភ័យដែលអាចកើតឡើងដោយថាហេតុ និងអនុវត្តអន្តរាគមន៍ចាំបាច់នានា គម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ ត្រូវបានកំណត់ និងវិភាជតាមក្របខ័ណ្ឌរួមដូចខាងក្រោម៖

• ចំណាយសរុបថវិការដ្ឋ នៅឆ្នាំ ២០២៣ នឹងកំណត់ក្នុងរង្វង់ ២៩,៤៣% នៃ ផសស គឺកើនឡើង ០,៥៨ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផសស ឬកើនឡើង ១១,៣% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២២ (ហៅកាត់ថា ច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២) ក្នុងនោះ ចំណាយសរុបថវិកាថ្នាក់ជាតិ ២៧,៤៨% នៃ ផសស និងចំណាយសរុបថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ២,៩៥% នៃ ផសស ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការឧបត្ថម្ភធនដល់ ថ្នាក់ក្រោមជាតិចំនួន ១,០០% នៃ ផសស។

- ចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋត្រូវកំណត់ក្នុងកម្រិត ១៧,៦៥% នៃ ផសស គឺកើនឡើង ០,៣២ ពិន្ទុភាគរយ នៃ ផសស ឬកើនឡើង ១១,១% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២ ដែលក្នុងនោះ៖

- ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៤៤,៤% នៃចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋ ត្រូវជា ៧,៨៥% នៃ ផសស ដោយផ្ដោតអាទិភាពទៅលើការដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការ ក្នុង គោលដៅលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ, បង្កើនផលិតភាពការងារ និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់ សេវាសាធារណៈ ដោយឈរលើគោលការណ៍សមធម៌, គុណធិបតេយ្យ និងចីរភាពថវិកា,
- ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៥៥,៦% នៃចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋ ត្រូវជា ៩,៨១% នៃ ផសស ដោយផ្ដោតអាទិភាពទៅលើ៖ (១)-ការបន្តគាំពារ និងលើកកម្ពស់ជីវភាព រស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងរៀបចំមូលដ្ឋានសង្គមកម្ពុជាឱ្យកាន់តែមានភាពធន់រឹងមាំ តាមរយៈ ការពន្លឿនការកែទម្រង់ក្នុងវិស័យអប់រំ, ការលើកកម្ពស់ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងការពង្រឹង គុណភាព និងការពង្រីកវិសាលភាពនៃវិស័យសុខាភិបាល និងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម; និង (២)- សម្រេចឱ្យបាននូវរាល់គោលដៅអាទិភាពនៃរបៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី ៦ នៃរដ្ឋសភា នៅឆ្នាំ ២០២៣ ដែលជាឆ្នាំចុងក្រោយនៃអាណត្តិ។

- ចំណាយមូលធនត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ១១,៧៨% នៃ ផសស គឺកើនឡើង ០,២៦ ពិន្ទុភាគរយ នៃ ផសស ឬកើនឡើង ១១,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០២២ ក្នុងគោលដៅស្តារ និង អភិវឌ្ឍហេដ្ឋា- ចនាសម្ព័ន្ធ រួមទាំងការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានគុណភាពខ្ពស់, ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ឌីជីថល និង បែតង ក៏ដូចជាពង្រឹងមូលដ្ឋានអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចឱ្យកាន់តែរឹងមាំ បន្ទាប់ពីវិបត្តិនៃ ជំងឺកូវីដ-១៩ ជាពិសេស ជំរុញវិស័យដែលជាចន្លោះកំណើន និងផលិតភាពសេដ្ឋកិច្ច។

- ចំណាយសរុបថវិកាថ្នាក់ជាតិ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស ត្រូវបានគ្រោងវិភាជ ទៅតាមវិស័យ ដូចខាងក្រោម៖

- វិស័យរដ្ឋបាលទូទៅ៖ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ១,៧៥% នៃ ផសស សំដៅបន្តគាំទ្រការអនុវត្ត កម្មវិធីជាតិកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ, ការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងទំនាក់- ទំនងការទូត ពិសេសការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រការទូតសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០២១-២០២៣ និងការអនុវត្ត ច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា;
- វិស័យការពារជាតិ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ៖ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៣,៩១% នៃ ផសស ដោយបន្តផ្ដោតលើការគាំទ្រការកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌, ការលើកកម្ពស់ សុខុមាលភាព និងពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ក្នុងបុព្វហេតុធានាកិច្ចការពារជាតិ និងរក្សាសន្តិភាព និងស្ថិរភាពនយោបាយ;

○ វិស័យសង្គមកិច្ច៖ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៨,២៥% នៃ ផសស សំដៅបន្តលើកកម្ពស់គុណភាព និងពង្រីកវិសាលភាពនៃការទទួលបានសេវាសុខាភិបាល, ពង្រឹងប្រព័ន្ធសុខភាពសាធារណៈដែលឆ្លើយតបនឹងគ្រោះអាសន្ននាពេលអនាគត, អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការរស់នៅ តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី ក្នុងបរិបទនៃជំងឺកូវីដ-១៩, បន្តវិនិយោគលើគោលនយោបាយលើកកម្ពស់ការអប់រំ, គាំទ្រដល់ការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គមឆ្នាំ ២០១៦-២០២៥, គោលនយោបាយជាតិស្តីពីការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈឆ្នាំ ២០១៧-២០២៥, និងគោលនយោបាយអាទិភាពផ្សេងៗទៀតលើផ្នែកសង្គមកិច្ច សាសនា វប្បធម៌ និងបរិស្ថាន ជាពិសេសការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ;

○ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច៖ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៧,១១% នៃ ផសស ដោយផ្ដោតសំខាន់លើការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម, ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកាត់ដេរផលិតស្បែកជើងនិងកាបូបកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២២-២០២៧, យុទ្ធសាស្ត្រពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក, គោលនយោបាយជាតិស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ឆ្នាំ ២០២០-២០៣០, ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឌីជីថលកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២១-២០៣៥, គោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលឌីជីថលកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២២-២០៣៥, គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មឆ្នាំ ២០២១-២០៣០, និងការអនុវត្តផែនទីចង្អុលផ្លូវស្តីពីផែនការស្តារ និងលើកស្ទួយវិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជាក្នុង និងក្រោយវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ឆ្នាំ ២០២០-២០២៥, ផែនការមេអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ខេត្តសៀមរាបឆ្នាំ ២០២១-២០៣៥ និងផែនការមេអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ខេត្តមណ្ឌលគិរីឆ្នាំ ២០២១-២០៣៥;

○ ចំណាយផ្សេងៗ៖ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៦,៤៥% នៃ ផសស ដើម្បីធានាបាននូវលទ្ធភាពអន្តរាគមន៍ភ្លាមៗ ក្នុងការដោះស្រាយនូវបញ្ហាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច និងត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយនានា, ការឧបត្ថម្ភធនដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ការវិភាជកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់ការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ និងកិច្ចការបន្ទាន់ចំពោះមុខរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល រួមទាំងការបន្តធ្វើអន្តរាគមន៍ឆ្លើយតបទៅនឹងផលប៉ះពាល់នៃជំងឺកូវីដ-១៩ មានជាអាទិ៍ ៖ *ការបន្តកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ដល់គ្រួសារក្រីក្រ (ក្រ ១ និង ក្រ ២) និង ការរៀបចំកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់តែមួយលើកជូនគ្រួសារដែលមានជីវភាពក្រោកនឹងបន្ទាត់ក្រីក្រ ដើម្បីទប់ទល់នឹងបញ្ហាអតិផរណា, ការបន្តអនុវត្តកម្មវិធីសាច់ប្រាក់ពលកម្ម, កម្មវិធីអន្តរាគមន៍លើផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ, ការធានាជោគជ័យនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រអាណត្តិទី ៧ និងការធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំការប្រកួតកីឡាអាស៊ីអាគ្នេយ៍លើកទី ៣២ និងអាស៊ានប៉ារ៉ាហ្គេមលើកទី ១២ ឆ្នាំ ២០២៣ ។*

• ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវកំណត់ត្រឹម ១៦,០៩% នៃ ផសស កើនឡើង ១០,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២ ដែលក្នុងនោះ ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៤៤,៨% នៃចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវជា ៧,២០% នៃ ផសស និងចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៥៥,២% នៃចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវជា ៨,៨៩% នៃ ផសស។

• ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវកំណត់ត្រឹម ២,៥៦% នៃ ផសស កើនឡើង ១១,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២ ក្នុងនោះ ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក ០,៦៥% នៃ ផសស និងចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក

១,៩១% នៃ ផសស ដែលត្រូវប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់របស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ សរុបមានប្រមាណ ១,៥៦% នៃ ផសស និងថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់ជាតិដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិស្មើនឹង ១,០០% នៃ ផសស។

១៧-ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃគោលដៅរក្សាលំនឹងសេដ្ឋកិច្ច និងទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ, រាជរដ្ឋាភិបាល ចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តវិធានការជាក់លាក់ និងមុតស្រួច ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ដូចខាងក្រោម៖

- បន្តដាក់ចេញនូវកញ្ចប់ថវិកាអន្តរកម្ម សំដៅធានាបាននូវលទ្ធភាពក្នុងការបន្តជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការដោះស្រាយបញ្ហាដែលនៅបន្តសេសសល់ពីវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ និងគាំទ្រដីវិភាគប្រជាពលរដ្ឋ ងាយរងគ្រោះដែលរស់នៅក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ,
- បន្តអនុវត្តគោលការណ៍បង្កើនបៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ក្នុងគោលដៅ លើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ, បង្កើនផលិតភាពការងារ និង ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ដោយឈរលើគោលការណ៍សមធម៌, គុណធិបតេយ្យ និងចីរភាពថវិកា,
- កំណត់គោលការណ៍ក្នុងការជ្រើសរើសមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌថ្មី សម្រាប់ទាំងមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំង ប្រដាប់អាវុធ ដែលត្រូវសមាមាត្រនឹងចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលចូលនិវត្តន៍ លើកលែងតែក្រសួងអាទិភាព,
- បន្តគម្រង់ធនធានថវិកាលើវិស័យគន្លឹះ ដែលនឹងធានាឱ្យបាននូវភាពធន់ ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និង ចីរភាព តាមរយៈការផ្តល់អាទិភាពទៅលើការពង្រឹងរដ្ឋបាលសាធារណៈ, ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស, ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងរូបវន្ត និងឌីជីថល, ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងការពង្រឹងប្រព័ន្ធ ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម និងប្រព័ន្ធសុខាភិបាល,
- បន្តកែលម្អគុណភាព និងភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ដោយពង្រឹងការផ្សារភ្ជាប់ ថវិកា ទៅនឹងគោលនយោបាយតាមវិស័យអាទិភាព និងបន្តពង្រឹងការផ្សារភ្ជាប់ផែនការលទ្ធកម្ម ជាមួយនឹងសំណើថវិកាប្រចាំឆ្នាំ,
- បន្តអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ សំដៅធានាបាន នូវចីរភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដោយផ្តោតសំខាន់លើការវិនិយោគចំពោះវិស័យអាទិភាព ពិសេស វិស័យបង្កើនផលិតភាព, ជំរុញការតភ្ជាប់ និង លើកកម្ពស់សមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង, និង
- បន្តជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់នានា និងគោលនយោបាយអាទិភាព ដោយពង្រឹង៖ (ក)-ការរៀបចំ ក្របខ័ណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៣-២០២៥, (ខ)-ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធ ថវិកាឆ្នាំ ២០១៨-២០២៥, (គ)-ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការវិនិយោគ សាធារណៈឆ្នាំ ២០១៩-២០២៥, (ឃ)-ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣, (ង)-ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ ២០១៩- ២០២៥ និង (ច)-ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិឆ្នាំ ២០១៩- ២០២៥។

២.២.៣- ក្របខ័ណ្ឌគុណភាពថវិកាឆ្នាំ ២០២៣

១៨-ជារួម ការអនុវត្តវិធានការផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយខាងលើនឹងជួយសម្រេចបាននូវអតិរេក ថវិកាចរន្តស្មើនឹងប្រមាណ ៣,៩៩% នៃ ផសស និងឱនភាពថវិកាសរុបក្នុងរង្វង់ -៧,៥៤% នៃ ផសស ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣។ ដូចនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ប្រាក់បញ្ញើរាជរដ្ឋាភិបាលសរុប ប្រមាណ ១,៨៦% នៃ ផសស ដើម្បីផ្តល់អាទិភាពដល់ការបន្តគាំពារ និងលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដោយយកមនុស្សជា

អាទិភាពទី១ និងដើម្បីធានាសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗដែលមានចែងក្នុងរបៀបវារៈគោល-
នយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងគាំទ្រដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ស្របតាម “ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ
និងកម្មវិធីស្តារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្នុងការរស់នៅជាមួយកូវីដ-១៩ តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី
សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២១-២០២៣”។

៣- គោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសនៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០២៣

៣.១- ការគ្រោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០២៣

១៩-ការគ្រោងគិតចំណូលថវិកាចរន្ត អាស្រ័យលើប្រភពធនធាននៃផលិតផល ឬផលទុន ដែលជាប្រភព
ចំណូលសារពើពន្ធ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ។ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងលក្ខខណ្ឌនៃប្រភព
ធនធានដូចបានលើកឡើងខាងលើ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
ត្រូវរៀបចំគម្រោងចំណូលថវិការបស់ខ្លួនដូចតទៅ៖

- ចំណូលសារពើពន្ធ ត្រូវគិតគូរដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន ដូចខាងក្រោម៖
 - លទ្ធផលដែលសម្រេចនៅក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ (ឆ្នាំ ២០២២);
 - ចំណូលបន្ថែមដែលសង្ឃឹមថានឹងប្រមូលបាន ដោយសារការពង្រឹង និងកែលម្អរដ្ឋបាល និង
គោលនយោបាយពន្ធដារ គោលនយោបាយគយនិងរដ្ឋាករ ការធ្វើវិចារណកម្មសារពើពន្ធ និង
ការប្រមូលបំណុលពន្ធដែលត្រូវទារ;
 - ការប៉ាន់ស្មានលើការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងអាជីវកម្មនៅពេលខាងមុខ;
 - ការប្រែប្រួលដែលអាចកើតមានឡើង ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យ និងពិចារណាទៅលើអត្រានិង
មូលដ្ឋានប្រមូលពន្ធ។
- ចំពោះចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគិតគូរទៅតាមគោលការណ៍ដែលនាំឱ្យមានផលទុន ដូចជា
កិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទ កិច្ចសន្យាជួលសេវាកម្ម ការពង្រឹងនិងកែលម្អការគ្រប់គ្រងទ្រព្យ-
សម្បត្តិរដ្ឋ ព្រមទាំងការប្រមូលបំណុលដែលត្រូវទារជាដើម ។ល។

៣.២- ការគ្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៣

២០-ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ព្រមទាំង
រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ)
ត្រូវបន្តយកចិត្តទុកដាក់លើប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រោងថវិកាទៅតាមកម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងចង្កោមសកម្មភាព និង
ជាពិសេសត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការកំណត់លទ្ធផល ឬធាតុចេញ (Output) ដែលនឹងសម្រេចបាន។
ប្រការនេះ គឺជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់សម្រាប់ការរៀបចំថវិកា និងការពិភាក្សាចរចាថវិកា ព្រមទាំងជាមូលដ្ឋាន
សម្រាប់ធ្វើវិមជ្ឈការសិទ្ធិអំណាចនៃការអនុវត្តចំណាយផងដែរ។ លើសពីនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ក៏ត្រូវកែលម្អ
រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ ស៊ីសង្វាក់គ្នា និងមានលក្ខណៈ
សមាហរណកម្មក្នុងកម្រិតវិស័យ ដើម្បីសម្រួលដល់ការអនុវត្តឱ្យកាន់តែល្អល្អ ហើយឈានទៅសម្រេចបាន
លទ្ធផលល្អ និងមានការទទួលខុសត្រូវកាន់តែច្បាស់លាស់។ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការកំណត់
គោលបំណង និងកត្តាកំណត់ជោគជ័យនៃកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធីឱ្យបានល្អ ដើម្បីធានាបាននូវការផ្សារភ្ជាប់ថវិកា
ទៅនឹងគោលបំណងគោលនយោបាយ ជាពិសេសត្រូវកំណត់សូចនាករ និងគោលដៅសូចនាករឱ្យបានត្រឹមត្រូវ

និងច្បាស់លាស់ ដើម្បីចាប់ផ្តើមអនុវត្តសាកល្បងថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ឬហៅកាត់ថា "ថវិកាសមិទ្ធកម្ម" ព្រមជាមួយនឹងការចាប់ផ្តើមអនុវត្តសាកល្បងកិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម ចាប់ពីឆ្នាំ ២០២៣ ដែលកិច្ចព្រមព្រៀង សមិទ្ធកម្មនេះ ត្រូវបានកំណត់ជា ៣ កម្រិត៖ (ទី១)- រវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួង-ស្ថាប័ន សាមី, (ទី២)- រវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង-ស្ថាប័ន ជាមួយនឹងអ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធីនៅតាមក្រសួង-ស្ថាប័នសាមី, និង (ទី៣)- រវាងអ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធីជាមួយនឹងប្រធានអង្គភាពថវិកា ដូចមានភ្ជាប់ជូននូវគំរូកិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម ទាំង ៣ កម្រិតនេះ ។ សម្រាប់ការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ ខាងមុខនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ៧ ត្រូវបាន កំណត់ឱ្យអនុវត្តសាកល្បងកិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្មនេះ ដែលរួមមាន៖ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, ក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់, ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍, ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ក្រសួងសុខាភិបាល និង ក្រសួង យុត្តិធម៌។ សូមរៀបចំគម្រោងថវិកាតាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយសារាចរណែនាំនេះ។

២១-គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ព្រមទាំង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវរៀបចំគម្រោងចំណាយដែលឆ្លុះបញ្ចាំងលម្អិតទៅតាមមតិការសេដ្ឋកិច្ចនៃចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា (ដំពូក គណនី និងអនុគណនី) ព្រមទាំងត្រូវវិភាគឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីតម្រូវការចំណាយតាមចង្កោមសកម្មភាព អនុកម្មវិធី និងកម្មវិធី និងត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារសម្រាប់គាំទ្រ រួមទាំងឯកសារអង្កេត ឬវិភាគតាមការចាំបាច់ ព្រមទាំងពន្យល់បញ្ជាក់អំពីភាពចាំបាច់នៃតម្រូវការចំណាយលើសកម្មភាពការងារនីមួយៗឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ហើយឯកសារទាំងនេះ ក៏ជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ ពិភាក្សា និងចរចាថវិកាផងដែរ។ លើសពីនេះ ការគណនាតម្រូវការចំណាយត្រូវផ្អែកទៅលើកត្តាដែលទាក់ទងនឹងមុខសញ្ញាចំណាយ ដូចជា ចំណាយបន្ទុក បុគ្គលិក និងចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក ដែលត្រូវប៉ាន់ស្មានតម្លៃធាតុចូលដែលត្រូវការជាក់ស្តែង ដោយ ធៀបនឹងតម្រូវការប្រើប្រាស់ក្នុងឆ្នាំ ២០២១ និងការប៉ាន់ស្មាននៃការអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២២ និងដោយផ្អែកលើ ថ្លៃឯកតានៃទីផ្សារ ឬតាមគោលរបបកំណត់ជាដើម។

២២-ឈរលើមូលដ្ឋានតម្រូវការចំណាយ ដែលបានប៉ាន់ស្មាននៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៣-២០២៥ ក្នុងកម្រិតនៃទំហំពិភានចំណាយគោលដែលបានផ្តល់ជូនគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់ មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ), ក្នុងការរៀបចំគម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ព្រមទាំង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវគ្រោងចំណាយរបស់ខ្លួន ទៅតាម **គោលការណ៍** និង **បណ្តាវិធានការ** ដូចខាងក្រោម៖

ក-ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក(ដំពូក ៦៤)៖ នាយកដ្ឋានបុគ្គលិកដែលជាសេនាធិការរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន នីមួយៗ ត្រូវសម្របសម្រួល និងគ្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកឱ្យបានសុក្រិតតាមគោលការណ៍ ព្រមជាមួយនឹង ការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់មន្ត្រីរាជការ និងមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា ពោលគឺត្រូវចៀសវាង ការគ្រោងបៀវត្ស ឬបន្ទុកពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលិកនេះទុកចោល។ ក្នុងន័យនេះ ការគ្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣ ត្រូវអនុវត្តគោលការណ៍លម្អិត ដូចខាងក្រោម៖

- ចំនួនក្របខ័ណ្ឌថ្មី ត្រូវគ្រោងយ៉ាងច្រើនស្មើនឹងចំនួនមន្ត្រីចូលនិវត្តន៍ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ និងត្រូវបញ្ជាក់អំពីគោលដៅនៃតម្រូវការ និងមុខងារនៃមន្ត្រីដែលត្រូវជ្រើសរើសបន្ថែមនេះ។ ក្នុងករណីការជ្រើសរើសមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌថ្មី ដែលមានចំនួនតិចជាងចំនួនមន្ត្រីចូលនិវត្តន៍នោះ ក្រសួង-ស្ថាប័នអាចស្នើសុំប្រើប្រាស់ថវិកានោះ ដើម្បីផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីដែលមានគុណវុឌ្ឍិ និងសមត្ថភាពជំនាញខ្ពស់ និង/ឬ សម្រាប់បន្ថែមចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក ដើម្បីជាប្រយោជន៍សម្រាប់អង្គភាពរបស់ខ្លួន ជាពិសេសសម្រាប់ការងារដែលមានចរិតយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការកែទម្រង់ និងសម្រេចគោលនយោបាយសំខាន់ៗ របស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន;
- គ្រោងបៀវត្សមូលដ្ឋាន ដោយផ្អែកតាមចំនួនក្របខ័ណ្ឌ និងកម្រិតបៀវត្សឆ្នាំ ២០២២, តាមតារាងប្រព័ន្ធប្រាក់បៀវត្សនៃក្រសួងមុខងារសាធារណៈ និងតាមចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលមានជាក់ស្តែងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០២២។ ចំពោះសន្ទស្សន៍បៀវត្សមូលដ្ឋានត្រូវរក្សាស្មើនឹងកម្រិតឆ្នាំ ២០២២ ដែលមានតម្លៃសន្ទស្សន៍ក្នុង ១ ឯកតា ស្មើនឹង ២ ៥០០ រៀល ដោយគិតចាប់ពីខែមករា ដល់ខែធ្នូ;
- គ្រោងដំឡើងប្រាក់បំណាច់មុខងារជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ដោយផ្តល់បន្ថែមជូនចំនួន ១២៧ ៥០០ រៀល សម្រាប់មន្ត្រីរាជការដែលមានប្រាក់បំណាច់មុខងារក្នុងកម្រិតក្រោម ៧៦០ ០០០ រៀល ចុះ, ផ្តល់បន្ថែមជូន ១២០ ០០០ រៀល សម្រាប់មន្ត្រីរាជការដែលមានប្រាក់បំណាច់មុខងារក្នុងកម្រិតក្រោម ៧៦០ ០០០ រៀល ដល់ ៩៩០ ០០០ រៀល, និងផ្តល់បន្ថែមជូន ១០០ ០០០ រៀល សម្រាប់មន្ត្រីរាជការដែលមានប្រាក់បំណាច់មុខងារ ក្នុងកម្រិតចាប់ត្រឹមពី ១ ០៣០ ០០ រៀល ឡើង ដោយគិតចាប់ពីខែ មករា ដល់ខែ ធ្នូ;
- គ្រោងចំនួនមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា មិនឱ្យលើសពីចំនួន ដែលក្រសួងមុខងារសាធារណៈផ្តល់ជូនក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ដោយមានការឯកភាពពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងត្រូវប្រើប្រាស់ប្រកបដោយតម្លាភាព និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ស្របតាមគោលការណ៍ដែលមានចែងក្នុងអនុក្រឹតលេខ ២៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា។ ចំពោះ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែសម្រាប់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាត្រូវគ្រោងដំឡើងពី ៦៧០ ០០០ រៀល ទៅដល់ ៧១០ ០០០ រៀល ដោយគិតចាប់ពីខែមករា ដល់ខែធ្នូ;
- គ្រោងប្រាក់ឧបត្ថម្ភក្នុងឱកាសពិធីចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិចំនួន ៥ ម៉ឺនរៀល ក្នុងម្នាក់ និងក្នុងឱកាសបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌចំនួន ៥ ម៉ឺនរៀល ក្នុងម្នាក់ ជូនដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ព្រមទាំងនិវត្តជន និងជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ដែលជាអតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជន។

ជាមួយគ្នានេះ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣ រាជរដ្ឋាភិបាលបានគិតគូរផងដែរលើការដំឡើងប្រាក់សោធនជូននិវត្តជន និងជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ដែលជាអតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជន និងជាពិសេស គិតគូរកាត់បន្ថយគម្លាតប្រាក់សោធនរវាងអ្នកចូលនិវត្តចាស់ និងថ្មីឱ្យបានឆាប់ ដោយបានត្រៀមបម្រុងកញ្ចប់ថវិកាចំនួន ១៦០ ប៊ីលានរៀល នៅក្នុងចំណាយមិនទាន់បែងចែករបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ គោលការណ៍លម្អិតសម្រាប់អនុវត្តនឹងត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

សម្រាប់ការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តសាកល្បងថវិកាសមិទ្ធកម្មចាប់ពីឆ្នាំ ២០២៣ តទៅ, ស្របតាម គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការរៀបចំថវិកាសមិទ្ធកម្ម, គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវចាប់ផ្តើមរៀបចំរបាយការណ៍ ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកដោយបែងចែកទៅតាមកម្មវិធីនីមួយៗ ទៅតាមទម្រង់តារាងលេខ ១១ ដូចមានភ្ជាប់ជូន ដោយយកឆ្នាំនៃការអនុវត្តថវិកា ១ ឆ្នាំមុន (ឆ្នាំ N-1) ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំ។

ខ-ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក (ជំពូក ៦០ ការទិញ, ជំពូក ៦១ សេវាកម្ម, ជំពូក ៦២ អត្ថប្រយោជន៍ សង្គម, ជំពូក ៦៥ ឧបត្ថម្ភធន) ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យ អប់រំ) ត្រូវគ្រោងតាមគោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ថវិកា និងគណនាតម្រូវការចំណាយនៃជំពូកនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

- កំណត់ ចំណាយជាប្រចាំ ហើយបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។ ចំណាយជាប្រចាំ គឺជាចំណាយដែលមានតម្រូវការជាប្រចាំ និងត្រូវការចំណាយជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលរួមមាន៖ ការចំណាយសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ និងថែទាំជាប្រចាំ (ដូចជាសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ ថែទាំតូចតាចសម្រាប់ថែទាំអគារ ប្រាសាទ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន លូ រថយន្ត និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ) និងសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់រដ្ឋបាលជាប្រចាំ (ដូចជា សម្ភារ ការិយាល័យ ការបោះពុម្ព ការទិញឯកសារ សម្ភារបរិក្ខារប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ស្បៀងអាហារ និងឯកសណ្ឋាន សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នមួយចំនួនដែលត្រូវការប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ព្រមទាំងចំណាយលើអគ្គិសនី ទឹក ប្រេងឥន្ធនៈ និងទូរស័ព្ទជាដើម)។ ប្រភេទចំណាយជាប្រចាំនេះ ត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងបង្កើតមូលដ្ឋានគណនា ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងសមស្របទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង ព្រមទាំងវិភាជទៅតាមអង្គភាពថវិកា នាយកដ្ឋាន ឬ អង្គភាពជំនាញដោយផ្ទាល់។

- កំណត់ចំណាយមិនប្រចាំ ដោយត្រូវមានគម្រោងច្បាស់លាស់បញ្ជាក់ពីតម្រូវការ និងប្រសិទ្ធភាព នៃការប្រើប្រាស់ចំណាយមិនប្រចាំនេះ ព្រមទាំងមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ចំណាយមិនប្រចាំ គឺជាចំណាយដែលមិនត្រូវការចំណាយជារៀងរាល់ឆ្នាំ រួមមានការចំណាយបំពាក់ឧបករណ៍ សម្ភារដឹកជញ្ជូន សម្ភារបរិក្ខារបច្ចេកទេស គ្រឿងសង្ហារឹម និងឧបករណ៍សម្ភារប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ ដែលជាចំណាយ មិនត្រូវទិញប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងចំណាយសម្រាប់ការជួសជុល បោះពុម្ព កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងបេសកកម្ម មួយចំនួនដែលមិនមែនជាសកម្មភាពជាប្រចាំឆ្នាំ។ ប្រភេទចំណាយមិនប្រចាំនេះ ត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ មានគម្រោង និងកាលវិភាគច្បាស់លាស់សម្រាប់ចំណាយប្រភេទនេះ សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និងមានមូលដ្ឋាន គណនាតម្រូវការចំណាយត្រឹមត្រូវទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង។

- ក្រសួង-ស្ថាប័ននៅរដ្ឋបាលកណ្តាល៖ ត្រូវគ្រោងថវិកាទៅតាមទំហំពិភានចំណាយគោលឆ្នាំ ២០២៣ ប៉ុន្តែកញ្ចប់ថវិកាតាមពិភានចំណាយគោលនេះ នឹងមិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ ។ រាល់ការគ្រោងចំណាយ ទាំងអស់ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ រួមមានការសិក្សា វិភាគ វាយតម្លៃ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ ជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់ ទើបអាចដាក់ជាកម្មវត្ថុនៃការពិចារណា និងពិភាក្សាចរចានៅពេលរៀបចំកញ្ចប់ថវិកា ប្រចាំឆ្នាំបាន។ មានន័យថា ពិភានចំណាយគោល នៅតែជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការពិភាក្សានៅពេលចរចាថវិកា ដើម្បី បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជថវិកា ក៏ដូចជាដើម្បីសន្សំសំចៃថវិកាសម្រាប់បំពេញតម្រូវការចំណាយចាំបាច់ថ្មី។

- មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មាន ភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល)៖ ផ្អែកលើទំហំពិភាក្សាចំណាយគោលរួមដែលផ្តល់ជូនដល់មន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្ត, សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣ មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្តពាក់ព័ន្ធ ត្រូវគ្រោង ថវិកាចំណាយយ៉ាងច្រើនបំផុតស្មើនឹងកម្រិតអតិបរមានៃទំហំពិភាក្សាចំណាយគោល។ ក៏ប៉ុន្តែ កញ្ចប់ថវិកាតាម ពិភាក្សាចំណាយគោលនេះ នឹងមិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺតម្រូវឱ្យមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងរដ្ឋបាល រាជធានី-ខេត្តពាក់ព័ន្ធ ត្រូវផ្តល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលមានការសិក្សា វិភាគ វាយតម្លៃ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ ជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់ ព្រោះការគ្រោងចំណាយត្រូវកាត់ចេញមុខចំណាយលើសកម្មភាពការងារដែលត្រូវ បានបញ្ចប់ ពិសេសចំណាយមិនប្រចាំ ដើម្បីសន្សំសំចៃសម្រាប់បំពេញតម្រូវការសកម្មភាពថ្មីដែលចាំបាច់តាម គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

- ដោយឡែក សម្រាប់មុខងារមានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យអប់រំ ការគ្រោងកញ្ចប់ថវិកាត្រូវអនុវត្តតាម ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីលក្ខខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុ លក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេស និងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការផ្ទេរធនធាន ហិរញ្ញវត្ថុមានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌទៅឱ្យរដ្ឋបាលក្រុងស្រុកទាំង ១៤ ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង សម្រាប់អនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រង ការអប់រំកុមារតូច ការអប់រំបឋមសិក្សា និងការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ។

- គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនៃក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវបានផ្តល់កញ្ចប់ថវិកាឧបត្ថម្ភធន ប៉ុន្តែ កញ្ចប់ឧបត្ថម្ភធនដែលគ្រោងផ្តល់នេះមិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺតម្រូវឱ្យគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល នីមួយៗត្រូវផ្តល់ការពន្យល់ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ ជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់នូវស្ថានភាពចំណូលផ្ទៃក្នុង របស់គ្រឹះស្ថាន និងម្យ៉ាងទៀត ក៏ត្រូវកាត់ចេញនូវទំហំចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពដែលត្រូវបានបញ្ចប់ ជាពិសេស ចំណាយមិនប្រចាំដើម្បីសន្សំសំចៃ ក៏ដូចជាសម្រាប់បំពេញតម្រូវការសកម្មភាពថ្មីដែលចាំបាច់។

- ចំពោះការបន្តអនុវត្តសកម្មភាពការងារកំពុងដំណើរការ ត្រូវគ្រោងចំណាយនៃកម្មវិធីនីមួយៗ ដោយ ផ្អែកលើបរិមាណធាតុចូលដែលធ្លាប់ប្រើក្នុងឆ្នាំ ២០២១ កន្លងមក និងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ ២០២២ នេះ និងដោយផ្អែកលើតម្លៃឯកតាជាក់ស្តែងលើទីផ្សារ ហើយចៀសវាងការបង្កើនបរិមាណធាតុចូលលើសពីតម្រូវការ ដែលធ្លាប់មាន។ ទន្ទឹមនេះ ត្រូវគ្រោងថវិកាប្រកបដោយលក្ខណៈគ្រឿងគ្រឿង និងសន្សំសំចៃខ្ពស់ ពិសេសលើ មុខសញ្ញាទិញឧបករណ៍ សម្ភារបរិក្ខារទំនើប គ្រឿងសង្ហារឹមប្រណិត ការបោះពុម្ពប្រណិត សម្ភារការិយាល័យ ប្រេងឥន្ធនៈ ការទទួលភ្ញៀវអធិកអធម បេសកកម្មក្នុង និងក្រៅប្រទេស ព្រមទាំងសោហ៊ុយចំណាយជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដូចជាសេវាទូរគមនាគមន៍ អគ្គិសនី និងទឹក ជាដើម។ លើសពីនេះ ត្រូវលុបបំបាត់ការខ្លះខ្លាយចំណាយ ឬបំប៉ែន ចំណាយលើការរៀបចំកិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ការតាំងពិព័រណ៍។ កិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធ នឹងអាស៊ាន គឺអនុញ្ញាតសម្រាប់តែកិច្ចប្រជុំដែលត្រូវវេន, ចំពោះកិច្ចប្រជុំដែលមិនចំវេនគឺត្រូវសុំគោលការណ៍ អនុញ្ញាតពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលជាមុនសិន។ ចំពោះកិច្ចប្រជុំ ឬសិក្ខាសាលា ដែលគ្រោងក្នុងថវិកាត្រូវបង្ហាញពី ភាពចាំបាច់ និងភាពសមរម្យនៃការរៀបចំទាំងក្នុងទំហំ និងតម្លៃ។

- ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ និងត្រូវកាត់ចេញនូវមុខចំណាយទាំងឡាយណាដែលមានតម្រូវការសម្រាប់តែ អនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ហើយលែងត្រូវការនៅក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ ឬសកម្មភាពការងារដែលនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅក្នុង ឆ្នាំ ២០២២។ លើសពីនេះ ត្រូវកាត់ចេញនូវទំហំចំណាយនៃសកម្មភាពការងារមួយចំនួនដែលត្រូវបានវាយតម្លៃថា លែងមានសារៈសំខាន់ ដូចជា សកម្មភាពចូលរួមតាំងពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្ម និងពិព័រណ៍ទេសចរមួយចំនួនដែល

លែងមានភាពចាំបាច់។ ក្នុងន័យនេះ ថវិកាដែលកាត់ចេញពីមុខចំណាយ ឬសកម្មភាពការងារដែលត្រូវបាន បញ្ចប់ មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការវិភាគឡើងវិញជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ លុះត្រាតែមានសកម្មភាពការងារចាំបាច់ថ្មី ឬ គោលនយោបាយថ្មីដែលមានការសម្រេចច្បាស់លាស់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលជាហេតុ ដែលត្រូវអនុវត្ត និងដែល ត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៣-២០២៥ និងមានយុត្តិការណ៍អំពីភាពចាំបាច់ និងបន្ទាន់ មានការពន្យល់ និងផ្តល់អំណះអំណាងយ៉ាងច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវ គម្រោងចំណាយលម្អិតច្បាស់លាស់ ទើបចាត់ទុកជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ និងពិភាក្សាអំពីលទ្ធភាពថវិកា។

- ចំពោះតម្រូវការចំណាយបន្ថែមលើសពីកញ្ចប់ថវិកាដែលកំណត់ក្នុងពិធានចំណាយគោល ចាំបាច់ ត្រូវឆ្លងការចរចាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ឬក្នុងករណីចាំបាច់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងស្នើសុំ ការសម្រេច ឬស្នើសុំការសម្រេចឡើងវិញពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល បន្ទាប់ពីមានឯកសារទស្សនាទាន យុត្តិការណ៍ ស្តីពីគោលនយោបាយ និងកម្មវិធី ឬមុខសញ្ញាចំណាយ និងតម្លៃច្បាស់លាស់។ សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលមានភារកិច្ចប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវរៀបចំដាក់ចេញវិធានការ ដាក់ស្តែងបន្ថែមសម្រាប់ពង្រឹង ការគ្រប់គ្រង និងការប្រមូលចំណូល ព្រោះលទ្ធផល និងការបង្ហាញពីកិច្ចខិតខំ ក្នុងការប្រមូលចំណូល គឺជាកម្មវត្ថុ នៃការរឹតត្បិត ឬការលើកទឹកចិត្តចំណាយ នៅក្នុងដំណាក់កាលចរចាកញ្ចប់ ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។

- ត្រូវបង្កើនវិមជ្ឈការនៃការផ្ទេរចំណាយរដ្ឋបាលជាប្រចាំ និងសោហ៊ុយបេសកកម្មក្នុង និងក្រៅប្រទេស ជាដើម ទៅឱ្យតាមអង្គភាពថវិកាឱ្យបានច្រើនក្នុងកម្រិតអតិបរមា។

- ដើម្បីអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានដាក់ចេញក្រសួង- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពការងារទៅតាមកម្មវិធី និងលើកសំណើសុំថវិកាក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃ កញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងពិនិត្យ និងវិភាគថវិកាជូន ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ តាមលទ្ធភាពថវិកាដាក់ស្តែង។

- ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពនៃការផ្ទេរធនធានថវិកាពីកម្មវិធីមួយទៅកម្មវិធីមួយទៀត ឬពី អង្គភាពថវិកាមួយទៅអង្គភាពថវិកាមួយទៀតនៅក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័នតែមួយឱ្យអស់លទ្ធភាព ព្រមជាមួយនឹង ការថ្លឹងថ្លែងតុល្យភាពនៃការបែងចែកធនធាន និងសិទ្ធិអំណាចទៅតាម និងរវាងអង្គភាពថវិកានីមួយៗ ក្នុង ក្របខ័ណ្ឌពិធានកញ្ចប់ថវិកាដែលបានកំណត់ និងត្រូវចៀសវាងការបំប៉ោងចំណាយ ដោយមូលហេតុនៃការអនុវត្ត ថវិកាកម្មវិធី។

- ជាមួយគ្នានេះដែរ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយនៅដំណាក់កាលរៀបចំ និងចរចាថវិកា ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់ចេញនូវថវិកាប្រភេទចំណាយមិនជាប្រចាំផ្ទៃក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត (សម្រាប់មុខងារ ប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល)។ ទំហំថវិកាដែលនៅសល់ក្នុងក្របខ័ណ្ឌពិធាននេះ អាចជា កម្មវត្ថុនៃការវិភាគសម្រាប់កែលម្អ ឬបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ឬសម្រាប់កម្មវិធីបម្រើឱ្យគោល- នយោបាយថ្មី នៅក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័នដដែល ឬទៅក្រសួង-ស្ថាប័នមួយទៀត ឬពីមន្ទីរជំនាញមួយ ទៅមន្ទីរជំនាញ មួយទៀតនៃក្រសួង-ស្ថាប័នតែមួយ ក៏ដូចជាពីមន្ទីរនៃរដ្ឋបាលខេត្តមួយ ទៅមន្ទីរនៃរដ្ឋបាលខេត្តមួយទៀត ក្នុង ក្របខ័ណ្ឌនៃវិស័យចំណាយតែមួយ។

គ-ចំណាយមូលធនសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ដោយហិរញ្ញប្បទានថវិកាជាតិ (ជំពូក ២១) និងចំណាយជួសជុល ស្ពាន និង ថែទាំផ្លូវថ្នល់ និងធារាសាស្ត្រ (ជំពូក ៦១) ៖

- ក្រសួងដែលទទួលបានចំណាយវិនិយោគទៀងទាត់ រួមមាន៖ ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន, ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម, ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មគម្រោងចំណាយវិនិយោគជាមួយនឹងគម្រោងចំណាយចរន្តនៅកម្រិតកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធី ព្រមទាំងត្រូវរៀបចំបញ្ជីគម្រោងអាទិភាពប្រចាំឆ្នាំឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ដើម្បីស្នើសុំការសម្រេចពីប្រមុខ រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់ជាមូលដ្ឋាននៃការរៀបចំបញ្ជីគម្រោងសង្ខេប ដែលនឹងត្រូវវេចខ្ចប់ជាមួយនឹងចំណាយ ចរន្តនៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកា។ ចំពោះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, ក្រសួងមហាផ្ទៃ, ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និង ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ ដែលត្រូវទទួលបាន ថវិកាជំពូក ២១ សម្រាប់គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ ក៏ត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើសមាហរណកម្មគម្រោងចំណាយវិនិយោគ ជាមួយនឹងគម្រោងចំណាយចរន្ត នៅកម្រិតកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធីផងដែរ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានស្នើសុំ ការពិនិត្យ និងសម្រេចពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល។ ចំពោះការកំណត់អាទិភាព និងជ្រើសរើសគម្រោងដែលក្រសួងនីមួយៗ បានស្នើឡើង គឺជាកម្មវត្ថុនៃការពិនិត្យពិភាក្សា តាមយន្តការគណៈកម្មការ ឬក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ដោយផ្អែក ទៅតាមអាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងគោលការណ៍កំណត់អាទិភាពគម្រោងដែលមានចែង នៅក្នុងសារាចរនេះ។

- សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដើម្បីទទួលបានថវិកាពីកញ្ចប់ថវិកាមិនទាន់បែងចែក របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវសិក្សានិងលើកគម្រោងក្នុងកម្រិតទំហំថវិកាសមស្រប ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ពិនិត្យ និងរៀបចំអាទិភាពរូបនីយកម្មគម្រោង គោរពស្នើសុំការសម្រេចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលទៅតាម លទ្ធភាពថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។ គម្រោងវិនិយោគដែលអាចស្នើឡើងដើម្បីពិភាក្សា ត្រូវបំពេញតាមគោលការណ៍ និង លក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលមានកំណត់នៅក្នុងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ។

- ការគ្រោងចំណាយវិនិយោគសម្រាប់គម្រោងសាងសង់ ស្ពាន ជួសជុល និងថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍កំណត់អាទិភាព ដូចខាងក្រោម៖

- វិស័យផ្លូវថ្នល់
 - ✓ អាទិភាពទី១៖ ជួសជុល ស្ពាន និងថែទាំផ្លូវជាតិគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីធានាចីរភាពនៃប្រព័ន្ធ គមនាគមន៍ និងចរាចរ និងទ្រទ្រង់ដង្ហើមសេដ្ឋកិច្ច។
 - ✓ អាទិភាពទី២៖ ជួសជុល ស្ពាន និងថែទាំផ្លូវខេត្ត និងផ្លូវជនបទសំខាន់ៗ ដែលមាន លក្ខណៈជាផ្ទាំងខ្នងនៃប្រព័ន្ធគមនាគមន៍ ដែលបម្រើឱ្យការដឹកជញ្ជូន និងចរាចរ នៅកម្រិតមូលដ្ឋាន កម្រិតតំបន់ និង កម្រិតជាតិ។
 - ✓ អាទិភាពទី៣៖ គម្រោងថ្មីដែលមានការសម្រេចច្បាស់លាស់ពីសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី។
 - ✓ អាទិភាពទី៤៖ គម្រោងពហុឆ្នាំដែលត្រូវសាងសង់បញ្ចប់ ឬគម្រោងដែលមានចរិតពហុឆ្នាំ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ រួមទាំងគម្រោងខូចខាតដែលបណ្តាលមកពីទឹកជំនន់។

- ✓ អាទិភាពទី៥៖ គម្រោងថ្មីដែលមានការសិក្សាច្បាស់លាស់ ហើយឃើញថាមានអាទិភាពខ្ពស់ ទាំងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ រួមទាំងគម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹងអធិបតេយ្យភាព និងអភិវឌ្ឍន៍តាមតំបន់ព្រំដែនផងដែរ។

▪ វិស័យធារាសាស្ត្រ

- ✓ អាទិភាពទី១៖ ជួសជុល ស្ដារ និងថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេស ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដែលបានស្ថាបនារួចដោយថវិកាជាតិ ឬថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ។
- ✓ អាទិភាពទី២៖ ស្ថាបនាប្រឡាយមេ និងស្រប្រឡាយរងបន្ថែម ដើម្បីពង្រីកឱ្យអស់សក្ដានុពលគម្រោងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រធំៗដែលត្រូវបានស្ថាបនារួចដោយថវិកាជាតិ និងថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា។
- ✓ អាទិភាពទី៣៖ ស្ថាបនាបន្តប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រមិនទាន់អនុវត្តចប់ ដែលមានចរិតពហុឆ្នាំ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បីឱ្យក្លាយជាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រមានសក្ដានុពលពេញលេញ។ គម្រោងខូចខាត ដែលបណ្តាលមកពីទឹកជំនន់ឬគ្រោះធម្មជាតិ។
- ✓ អាទិភាពទី៤៖ គម្រោងថ្មីដែលមានការសិក្សាច្បាស់លាស់ ហើយឃើញថាមានអាទិភាពខ្ពស់ ទាំងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ រួមទាំងគម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹងអធិបតេយ្យភាព និងអភិវឌ្ឍន៍តាមតំបន់ព្រំដែនផងដែរ។

▪ វិស័យអប់រំ

- ✓ អាទិភាពទី១៖ គម្រោងដែលមានការសម្រេចពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល
- ✓ អាទិភាពទី២៖ គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀនជំនាន់ថ្មី (STEM) ឬស្ថាប័នអប់រំបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យបច្ចេកវិទ្យាសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល
- ✓ អាទិភាពទី៣៖ គម្រោងសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអប់រំ យុវជន និងកីឡា នៅតាមបណ្តារាជធានី-ខេត្តនានា ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

▪ វិស័យសុខាភិបាល

- ✓ អាទិភាពទី១៖ គម្រោងដែលមានការសម្រេចពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល
- ✓ អាទិភាពទី២៖ ផ្តល់អាទិភាពដល់គម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋានសុខាភិបាល និងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍និងព័ត៌មាន ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាព និងកែលម្អសេវាសុខភាពសាធារណៈ មានដូចជា៖ មន្ទីរពេទ្យបង្អែក, អគារពិនិត្យសម្រាកព្យាបាលជម្ងឺ, មណ្ឌលសុខភាព, ប៉ូស្តិ៍សុខភាព, ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រ ព្រមទាំងឧបករណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ និងសម្ភារៈបរិក្ខារពេទ្យនានា។

យ-ចំណាយមូលធនវិនិយោគដោយហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍៖ ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ៩ ដែលនឹងទទួលបាននូវការវិភាជថវិកាជំពូក ២១ (គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់) និងថវិកាជំពូក ៦១ (ការងារជួសជុល និងថែទាំ) ព្រមទាំងក្រសួង-ស្ថាប័នដទៃទៀត ដែលបាននិងកំពុងទទួលបានហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឬគ្រោងនឹងទទួលបានហិរញ្ញប្បទាន ស្របតាមកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈបីឆ្នាំរំកិល (២០២៣-២០២៥) ត្រូវគ្រោងឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬអនុស្សាវរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ឬការសន្យាតាមរយៈយន្តការផ្សេងៗ។

២៣-ការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ៖ ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម និងអនុលោមភាពនៃការអនុវត្តផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីធានាឱ្យការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ហើយជាពិសេសធានាឱ្យថវិកាអាចអនុវត្តបានភ្លាមចាប់ពីខែមករានៃឆ្នាំសារពើពន្ធ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល) ត្រូវរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់មុខចំណាយដែលត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ដោយផ្អែកលើកញ្ចប់ថវិកាដែលគ្រោងស្នើសុំមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ដូច្នោះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល) ត្រូវភ្ជាប់ផែនការលទ្ធកម្មមកជាមួយនឹងសំណើគម្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ របស់ខ្លួនចំនួនពីរច្បាប់ (១ ច្បាប់បញ្ជូនទៅអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និង ១ ច្បាប់ទៀត បញ្ជូនទៅអគ្គនាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ) សម្រាប់ការប្រជុំពិភាក្សាមិត្តភាពបច្ចេកទេស និងការចេញកញ្ចប់ថវិកាមិត្តភ្នាក់ងារក្រសួង។ គោលការណ៍និងនីតិវិធីនៃការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម ត្រូវអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ ៨៥១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម។

បន្ទាប់មក ផ្អែកលើស្មារតី និងលទ្ធផលនៃការចេញកញ្ចប់ថវិកា ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល) ត្រូវកែសម្រួលសេចក្តីព្រាងផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំឱ្យមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងកញ្ចប់ថវិកាដែលទទួលបាននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំចេញកញ្ចប់ថវិកាមិត្តភ្នាក់ងារក្រសួង រួចបញ្ជូនសេចក្តីព្រាងផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំដែលបានកែសម្រួលរួចនេះ មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ យ៉ាងយូរឬបំផុតត្រឹមសប្តាហ៍ទី ៣ ខែ វិច្ឆិកា ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ពិនិត្យ និងអនុម័តឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ មុនឆ្នាំអនុវត្តថវិកា។

២៤-ការរៀបចំផែនការឥណទានរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន ត្រូវធ្វើឡើងដំណាលគ្នានឹងការរៀបចំគម្រោងផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ សម្រាប់ពិនិត្យ និងពិភាក្សាក្នុងកិច្ចប្រជុំការពារគម្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។ ក្នុងអំឡុងពេលប្រជុំការពារគម្រោងថវិកា មិនតម្រូវឱ្យពិនិត្យមើលលម្អិតលើតារាងឧបសម្ព័ន្ធរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានទេ ប៉ុន្តែក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល) ត្រូវធានាថាឥណទានថវិកាដែលត្រូវយកមករៀបចំតារាងឧបសម្ព័ន្ធរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន មិនត្រូវត្រួតគ្នានឹងឥណទានថវិកាដែលត្រូវបានគ្រោងទុកអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ តាមនីតិវិធីទូទាត់គ្រង់ និងនីតិវិធីចំណាយផ្សេងទៀតទេ។

២៥-ដោយឡែកចំណាយមូលធន/វិនិយោគផ្ទាល់ដោយហិរញ្ញប្បទានថវិកាថ្នាក់ជាតិ (ជំពូក ២១) និងចំណាយជួសជុល ស្តារ និងថែទាំផ្លូវថ្នល់ និងធារាសាស្ត្រ (ជំពូក ៦១) ត្រូវបន្តអនុវត្តតាមនីតិវិធីដែលបាននិងកំពុងអនុវត្តជាធរមាន។

២៦-ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ដែលអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ត្រូវតែផ្តល់របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មនៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីឆ្នាំ ២០២១ មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង

ហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្ត ហើយក៏ជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ ការលើកទឹកចិត្ត ឬការកាត់បន្ថយគម្រោងចំណាយឆ្នាំ ២០២៣ ផងដែរ។ នៅពេលពិភាក្សា និងចរចាថវិកា ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗត្រូវតែរៀបចំជាបទបង្ហាញអំពីរបាយការណ៍សមិទ្ធកម្មឆ្នាំ ២០២១ របាយការណ៍សមិទ្ធកម្ម ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០២២ និងការគ្រោងលទ្ធផលរំពឹងទុកសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៣។

២៧-ទន្ទឹមនេះ ផ្នែកលើមូលដ្ឋាននៃច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២២ ដែលកំពុងអនុវត្ត, ក្នុងការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ អាចពិនិត្យផងដែរទៅដល់បម្រែបម្រួលនៃថវិកាក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តដែលទាក់ទងទៅ នឹងបណ្តាមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

- ចលនាឥណទានដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំកំពុងអនុវត្ត ដូចជាការបង្វែរឥណទានថវិកាផ្ទៃក្នុងជំពូក ឬពីជំពូកមួយទៅជំពូកមួយទៀតផ្ទៃក្នុង ឬពីកម្មវិធី អនុកម្មវិធី ចង្កោមសកម្មភាពមួយទៅកម្មវិធី អនុកម្មវិធី ចង្កោមសកម្មភាពមួយទៀត ដែលធ្វើឱ្យការបែងចែកឥណទានដើមនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី- ខេត្ត ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ មានការប្រែប្រួល,
- ការផ្ទេរឥណទានថវិកាបន្ថែម សម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ។

២៨-ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាល ថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ ត្រូវពង្រឹងគុណភាពក្រុមការងារថវិការបស់ខ្លួន និងត្រូវផ្តល់កិច្ចសហការគ្នាទៅវិញទៅមក ជាប្រចាំឱ្យបានពេញលេញក្នុងកម្រិតបច្ចេកទេស ជាមួយក្រុមការងារថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) សំដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពទាន់ពេលវេលានៃការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ។

៣.៣- ការវិភាគនៃការរៀបចំគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៣

២៩-រាជរដ្ឋាភិបាលមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំឱ្យបានទាន់ពេលវេលា នូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣។ នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនេះ ចាប់ពីសប្តាហ៍ទី ២ នៃខែ កក្កដា រហូតដល់ ដំណាច់ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២២ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចាប់ផ្តើមពិភាក្សា និងចរចាគម្រោងថវិកា ជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោម ជាតិពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីធ្វើការបូកសរុបគម្រោងចំណូល-ចំណាយរៀបចំជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣ និងធ្វើកំណត់បង្ហាញនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រី នៅក្នុងសប្តាហ៍ ទី ១ នៃខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២២ ដើម្បីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីពិនិត្យ និងសម្រេច ហើយដាក់ជូនរដ្ឋសភាឱ្យបានមុនសប្តាហ៍ ទី ១ នៃខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២២ ដើម្បីស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិមានពេលគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការពិនិត្យពិភាក្សា និងអនុម័ត សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២។

៣០-ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៣-២០២៥ និងគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ ដែលក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាល ថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ បានដាក់ជូនមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាមូលដ្ឋានចាំបាច់មិនអាចខ្វះបាន

សម្រាប់ការចរចាថវិកាទាំងកម្រិតបច្ចេកទេស និងការចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ដើម្បីធ្វើយុត្តិកម្ម កញ្ចប់ថវិការបស់ខ្លួន។ ការចរចាថវិកាកម្រិតបច្ចេកទេស និងកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំនេះ នឹងត្រូវពិភាក្សាតាម ចំណាត់ថ្នាក់សេដ្ឋកិច្ច (ជំពូក គណនី និងអនុគណនី) និងតាមចំណាត់ថ្នាក់កម្មវិធី (កម្មវិធី អនុកម្មវិធី និង ចង្កោមសកម្មភាព) លើមូលដ្ឋាននៃគោលការណ៍ និងវិធានការនៃការគ្រោងថវិកាដូចបានលម្អិតខាងលើ ដើម្បី ធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាគថវិកា ក្នុងកម្រិតនៃពិភាក្សាកញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៣ ដែលបានកំណត់ និងក្នុងកម្រិត លទ្ធភាពថវិកាជាតិទ្រទ្រង់បាន។ ដូច្នេះ ក្នុងករណីដែលក្រសួង-ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត គ្រឹះស្ថាន សាធារណៈរដ្ឋបាល ឬរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធណាមួយមិនបានបំពេញ និងផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទៅតាមគោលការណ៍ និងតារាងគំរូដែលភ្ជាប់ជាមួយសារចរណ៍នេះ នោះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវ ជូនព័ត៌មានទៅក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ឬរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធនោះឱ្យបានទាន់ ពេលវេលា ដើម្បីធ្វើការបំពេញបន្ថែម ហើយប្រសិនបើនៅតែមិនអាចបំពេញបានទេនោះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការយកមូលដ្ឋាននៃកម្រិតពិភាក្សាចំណាយគោល ដោយប្រើគោលការណ៍កំណត់ កញ្ចប់តាមជំពូកខាងលើ សម្រាប់កំណត់គម្រោងថវិការបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ឬ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធនោះ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ តួលេខគម្រោងចំណូល-ចំណាយ ថវិកាត្រូវសរសេរជាលេខអន្តរជាតិ (1, 2, 3...) ហើយឯកតាទាបបំផុតគិតត្រឹម 0,9 លានរៀល។

៤- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៣១-ខ្លឹមសារនៃសារចរណ៍នេះ បានកំណត់ក្របខ័ណ្ឌ និងវិធានការ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និង បច្ចេកទេសក្នុងការគ្រោងចំណូល និងចំណាយចាំបាច់សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ រៀបចំផែនការសកម្មភាព ការងារប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន សំដៅធានាសម្រេចឱ្យបានជោគជ័យនូវគោលបំណងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធី ដើម្បីរួមចំណែកសម្រេចឱ្យបានគោលនយោបាយរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ទន្ទឹមនេះ ក្នុងបរិការណ៍នៃការបន្សំ ទៅនឹងផលវិបាកនៃជំងឺកូវីដ-១៩ និងការប្រែប្រួលនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលរងផលប៉ះពាល់ពីសង្គ្រាមរវាងរុស្ស៊ី និងអ៊ុយក្រែន, រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងវិធានការចាំបាច់ និងបន្ទាន់នានា ក្នុងគោលបំណងដើម្បីរក្សាលំនឹងសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការបន្តដោះស្រាយបញ្ហាដែលនៅសេសសល់ ពីវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩, ការបន្តរក្សាលំនឹងសកម្មភាពអាជីវកម្ម, ការបន្តរក្សាលំនឹងជីវភាពប្រជាជន, ព្រមទាំង ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការបន្តបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែង, ការបន្តជំរុញការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងការបន្តកែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធ។

៣២-ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ដើម្បីឱ្យគោលដៅទាំងឡាយដែលបានដាក់ចេញក្នុងសារចរណ៍នេះ អាចអនុវត្ត សម្រេចបានជោគជ័យ ថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ត្រីរាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ចាំបាច់ត្រូវខិតខំថែមទៀត ប្រកបដោយឆន្ទៈបូរណ៍ ជាពិសេសត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថនិងផ្នត់គំនិតក្នុងការរៀបចំថវិកា ដោយខិតខំ គោរពឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនតាមក្របខ័ណ្ឌ និងបណ្តាវិធានការ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសទាំងឡាយ ទាំង ផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយ ដែលកំណត់ដោយសារចរណ៍នេះ។ ទន្ទឹមនេះ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបន្តជំរុញការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ដើម្បីមិនត្រឹមតែអាចបង្កើនសក្តានុពលនៃតួនាទីរបស់ថវិកា ឱ្យទៅជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយ
របស់រាជរដ្ឋាភិបាលប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចធ្វើជាចន្លងដឹកនាំសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ការដ្ឋានកម្មវិធីកែទម្រង់
ដទៃទៀត ដើម្បីបង្កើនភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋផងដែរ។

៣៣-ពេលទទួលសារាចរណែនាំនេះ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថាន
សាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរៀបចំជាបន្ទាន់នូវគម្រោងចំណូល-ចំណាយ
ថវិការបស់ខ្លួនសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៣ ទៅតាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយនេះ និងផ្ញើមកក្រសួង
សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ចំនួនពីរច្បាប់យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២២
ដើម្បីមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការពិភាក្សាថវិកាកម្រិតបច្ចេកទេស និងបូកសរុប ហើយអាចចាប់ផ្តើម
ដំណើរការចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង-ស្ថាប័នទាន់ពេលវេលាកំណត់។ ក្នុងការអនុវត្តសារាចរណែនាំនេះ
ប្រសិនបើក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាល
ថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ មានចំណុចណាមួយមិនច្បាស់លាស់ខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ត្រូវទាក់ទងជាបន្ទាន់មក
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ(អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា)។

ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ខាងលើ ចត្វាស័ក ព.ស.២៥៦៦
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២២

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល៖

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- "ដើម្បីជូនជ្រាប"
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ
- ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន
- គ្រប់អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត
- គ្រប់មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត
- រដ្ឋបាលក្រុង-ស្រុកទាំង ១៤ នៃខេត្តបាត់ដំបង
- "ដើម្បីមុខការ "
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ